ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2016/SC-A/15
- **އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް:** އިބްރާހިމް ރަޝީދު، ގާކޮޅިގެ، ގދ. ތިނަދޫ
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ބަންދުން ދޫކޮށްލުން
- **މައްސަލަ އައިގޮތް:** އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 30 މޭ 2016
- **ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:** 01 ޖޫން 2016
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 12 އޮގަސްޓް 2020
- **މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

ފަނޑިޔާރު މަހާޒް އަލީ ޒާހިރު، ފަނޑިޔާރު ޑރ. އަޒްމިރަލްދާ ޒާހިރު، ފަނޑިޔާރު ހުސްނުއްސުޢޫދު

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ

- **ނަންބަރު:** 95-CR/CHT/2016/183
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 29 މޭ 2016
- **ނިންމި ކޯޓު:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 29 މޭ 2016

ފަނޑިޔާރު މަހާޒު އަލީ ޒާހިރުގެ ރައުޔު (ފަނޑިޔާރު ޑރ. އަޒްމިރަލްދާ ޒާހިރު އަދި ފަނޑިޔާރު ހުސްނުއްސުޢޫދު މާއިދުކުރައްވާފައި)

ތަޢާރުފު

1. ގދ. ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މެޖިސްޓްރޭޓެއްގެ މަޤާމުގައި ހުރި އެ ރަށު ގޯލްޑި އިބްރާހީމް ރަޝީދު (ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A091042)، 2016 މެއި 28 ވަނަ ދުވަހު 00:49 ހާއިރުކަންހާއިރު ފުލުހުން ހައްޔަރުކުރިއެވެ. ފުލުހުން އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށް އެ ތަކެތި ގެންގުޅުން ކަމުގެ ތުހުމަތުގައެވެ.

2. މި ހާދިސާ ހިނގިއިރު، އިބްރާހީމް ރަޝީދަކީ ގދ. ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މެޖިސްޓްރޭޓުކަމުގެ މަޤާމުގައި ހުރި މީހަކަށްވުމާއި، އިބްރާހީމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެކަން ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށެވެ.

3. އިބްރާހީމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ޙާޟިރު ކުރުމަށްފަހު، އިބްރާހީމް ރަޝީދު ދުވަސްކޮޅަކަށް ބަހައްޓަވާ، އެކަމުގެ ސަބަބަކަށް ނުރައްކާ އަސަރު ހުރުމުން ކަމަށް ފެންނާތީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ކަމަށްބަލައި މިނިސްޓްރީ އެއް ކޮންމެވެސް ކަމެއް ކަމަށް ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބަހައްޓާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމައި ފުލުހުން އަމުރުކުރިއެވެ. މި އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 (29 މެއި 2016) އަމުރުނަންބަރެވެ.

4. އިބްރާހީމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބޭއްވުން އަމުރުކުރުމުން ފުލުހުން ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކުރި ކުރުން ސަރުކާރުން

ނުފެންނާތީ، އިބްރާހީމް ރަޝީދު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ނިންމާފައިވާތީއެވެ.

5. މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 (29 މެއި 2016) އަމުރުން އިބްރާހީމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ މައްސަލަ ބަލައި ކަނޑައެޅި ނިޔާއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން އަމުރާމެދު ނިންމި ގޮތް

6. މި ހާދިސާ ހިނގިއިރު، އިބްރާހީމް ރަޝީދަކީ ގދ. ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މެޖިސްޓްރޭޓްކަމުގެ މަޤާމުގައި ހުރި މީހަކަށްވާތީ، އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ އިޖުރާއަތާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ތަނަވަސްކޮށްދެވިފައި ނުވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން އިބްރާހީމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ބަލާފައިވާތީއެވެ. އަދި އެ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަ ކޮށްފައިނުވާތީ އިބްރާހީމް ރަޝީދު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ނިންމާފައިވާތީއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވާ ނުކުތާއާއި ށ ނުކުތާއަށް ދީފައިވާ ޙައްލު

7. އިބްރާހިމް ރަޝީދުގެ ބަންދާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާކަން ބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނަރަލްގެ އޮފީހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވާ އެންމެ ނުކުތާއަކީ.

8. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނަރަލްގެ އޮފީހުން ދެކެނީ އިސްތިއުނާފު މިކުރާ މައްސަލައިގައި އިބްރާހިމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ[1] ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޙުކުމާ ޚިލާފަށް ކުރުމުން ނުކުތާތަކުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކުރެވޭ ތުހުމަތުގައި މިހާރު ހައްޔަރުކުރުމުގައި އަދި ކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއާތު އެއްގޮތަށް ކަމަށެވެ. އަދި މި ނުކުތާ ތަފްސީލު ކުރަމުން އަންނަނިވި ކަންކަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނަރަލްގެ އޮފީހުން ފާހަގަ ކޮށްފައެވެ.

8.1- މި ހާދިސާގައި އިބްރާހިމް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކޮށްފައިވަނީ 2016 މެއި 27 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ 22:30 ހާއިރުކަންހާއިރު އިބްރާހިމް ރަޝީދު މަސްތުވާތަކެތީގެ މުޢާމަލާތެއް ކުރާކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެންނެވެ. މި މަޢުލޫމާތު ފުލުހުންނަށް ކަށަވަރުވެފައިވަނީ އެރޭ 23:20 ހާއިރުކަންހާއިރު ގައެވެ. އަދި މި ހާދިސާގައި އިބްރާހިމް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރެވުނީ 2016 މެއި 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ 00:49 ހާއިރުކަންހާއިރު ގައެވެ.

8.2- އިބްރާހިމް ރަޝީދުގެ މައްޗަށް ފުލުހުން ކުރާ ތުހުމަތަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށް އެ ތަކެތި ގަނެވިއްކުމުގެ ތުހުމަތެވެ. އިބްރާހިމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކުރި ވަގުތު މަސްތުވާތަކެތި

[1] ޤާސިމް އިބްރާހިމް ވ. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް

އަޅާފައިވާކަމަށް ބެލެވޭ ރަބަރު ޕެކެޓެއް އެއްޗެހިތަކެއް ހާދިސާ ހިނގިތަނުގައި ތިބި ފުލުހުންނަށް ފެނިގައިފިއެވެ. އަދި މި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤު ކުރުމަށްފަހު، ދައުވާކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ފޮނުވުމުން އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުން މުޢާމަލާތު ކުރުމުގެ ކުރީގެ ދައުވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

8.3- މި ހާދިސާގައި އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުން ހުކުމަކީ ކޮށްފައިވާ ނުވަތަ "ހިފެހެއްޓިފައިވޭ" ކަމަށް ކަމަށް ދަނީކަމެވެ. މި ގޮތުގައި ހުކުމަކީ ކުރުމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި ހުކުމަކީ ކުރެވޭނެ ގޮތެއްނެތެވެ.

9. އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުން ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ޤާނޫނާ ހިލާފުކަމަށް ބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާތަކަށް ބަލައި ދިނުމުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަން އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ފައިސަލާ ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

9.1- މި ހާދިސާގައި އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންގޮސްފައިވާ ދުރާލައި ތަޙުޤީޤާތުން އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުން ވަނީ ދިނުމުގެ ބަރުދަށެއްކަން.

9.2- އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތަކީ މަސްއޫލިއްޔަތު ބެންޑުކުރެވޭ އޮތޯރިޓީ ގެންގުޅޭ މިހާރު ނޫންކަން.

9.3- ފުލުހުން ދެއްކި ސާބިތުން ހާލަތު ތުރުތުރު އެއްޗެއްކަން ވުމުން، އެއީ މީހަކު ހުރި ތަނަކުގައި ހުރި އެއްޗެއް ކަމުގައިވިޔަސް ދީ ފޯކަސްވުމާ ދުރަށް ނުކުރެވޭނެ ތުހުމަތު އެއްޗެއްކަމުގެ، އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުން ހުރި ހިސާބުން ގޮތުގަނޑެއްކަން 11 ދުވަސް ދުރަށް އެހެން ކުށެއް ސާބިތުން ކުރުމުގެ އެއްޗެހިފިއިން ކަމަށް ފެނޭ ނުކުރެވޭކަން.

9.4- ފަނޑިޔާރަކު ހައްޔަރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަ ކުރުމެއް ނެތި މި ފަރާތުން އަމަލު ކުރުވުމަކީ، ހަމަ ފަނޑިޔާރުންގެ ހައްޤުތައް ގެއްލިގެންދާކަން.

9.5- މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ފިޔަވަޅު ޖެހިފައިވާ ނިމުމަކީ އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން އެދުނު ކަމަށާއި، އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތު އެއްޗެއް އެއްގޮތްކަމަށް ވެރިޔަކަމަ އެ އެއްޗެއްގައި އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ދިހަ އިސްތިޢުނާފުގެ ނުވަތަ އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ދީ އަމުރު ކުރަ އަމުރުގެ ނިޝާން ހުއްދަ ނުކުރެވޭނޭކަމަށާއި، އެކަން ބުނުމަކީ އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ތަންފީޛުކުރުމުގެ އުމުރުތަކުގެ ފިޔަވަޅު ނުވަތަ ނުވާކަން.

9.6- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅިއިރު އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތް އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރި މީހެއްކަމަށް ބެލިއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި، މިހާރު ހައްޔަރު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފަދަ އެއްވެސް ސަބަބެއް އިބްތިދާއީ ޝަރީޢަތުގެ ކިބައިގައި ނެތްކަން.

9.7- ފަނޑިޔާރުން ހައްޔަރުކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ވަރަކަށް މަޝްވަރާއެއް ކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، މިކަމަކީ، ކަމާ ގުޅުން، ޝަރީޢަ ހަމަޖެހުން ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ ކަމެއްކަމަށާއި، އަދި އެކަން ހަމައެކަނި ފަނޑިޔާރުން ދަށަށް ކޮށްފައިވާކަން.

9.8- ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 141 ވަނަ މާއްދާ އަދި އެ ޤާނޫނަށް ގެނެވިފައިވާ ދެ އިސްލާހާ ހަވާލާދީ އެ ޤާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގައި ހިމާޔަތް މަނާކޮށްދީފައި އޮންނައިރުވެސް އާންމު ތަނަކުން މަގަކުން ފެންނަ އެއްޗަކުން މީހާ ގުޅުވާލެވޭން ހާއްސަ ސަބަބެއް ނެތް ނަމަ އެ މީހަކު އޭގެ ޒިންމާ އުފުލަން ނުޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

9.9- އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ، ހުށަހަޅުއްވުމަށް ވަގުތު ލިބި، ވަގުތު ތަނަވަސްވެފައިވާއިރުވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަސީޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަ ނުކޮށްކަން.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޢުޒުރު އެދި ގޮތް

10. މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރަމުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޢުޒުރުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ ދެ ކަމަކަށެވެ.

10.1- ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 (29 މެއި 2016) އަމުރުން އިބްރާހީމް ރަޝީދު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމި ނިންމުން ބާތިލު ކުރުމެވެ.

10.2- ދެވަނަ ކަމަކީ، އިބްރާހީމް ރަޝީދަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސައްކަތާ ހަވާލުވެހުރި ފުލުހަކަށްވާތީއާއި، މި މައްސަލައިގައި ތިބިފައިވާ ހުއްކައި ހެކިންނަށް ބަލައި އިބްރާހީމް ރަޝީދު ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، އެކަމުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާ އަސަރު ކުރާނެކަމަށް ފެންނާތީ، މިނިސްޓަރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަންތަނުގައި 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށެވެ.

11. ބުނެވިދިޔަ ފަދައިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިދީ ނަމަވެސް، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 2020 ޖުލައި 09 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ސެޝަނުގެ ތަޤުރީރުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިދެއްވީ މި މައްސަލައިގައި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 އަމުރު ބާޠިލު ކޮށްދިނުމާއި، މިފަދަ ބަންދާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުތަކުން ނިންމުމުގައި ބަންދުގެ އަމުރުގެ މަޖުބޫރު ހާސިލުވާނޭހެން އުސޫލެއް ގެނައުމާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތް ނިންމާފައިވާ ގޮތަކަށް މި މައްސަލަ ނިންމައި ދިނުމަށެވެ.

ހުއްޖަތު ކުރެވޭ ހާލަތްތަކާއި ފަރާތުންނަށް ދިފާޢުވާ އިޙްތިޖާޖު

12. ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި އާންމު ގޮތުގައި މީހުން ހައްޔަރު ކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދީފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާގައެވެ. އެ މާއްދާގައިވަނީ؛

12.1- ހައްޔަރު ކުރާ މީހާއަށް ކުށެއް ކުރަނިކޮށް ފެނުނު ހިނދެއްގައި، ނުވަތަ

12.2- މީހަކު ކުށެއް ކޮށްފިކަމަށް، ނުވަތަ

12.3- އެ ވަގުތަކު އެ މީހަކު ކުށެއް ކުރާން ކަމަށް

12.3-1. ބުއްދިއަށް ފާޅުކުރެވޭފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ނުވަތަ ހެކިތަކެއް ހުރެގެން، ނުވަތަ

12.3-2. ކޯޓުގެ އަމުރަކުން ހުއްދަދީގެން ފިޔަވާ، އެއްވެސް މީހަކު ހިފައި ހައްޔަރުކޮށް، ނުވަތަ ބަންދުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ." މި ފަދައިންނެވެ.

13. ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ތެރޭގައި ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިގެން ނުވަތަ އެހެންވެސް ބާވަތެއްގައި ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިގެން ފަނޑިޔާރަކު ހައްޔަރު

ކުރުމުގައި އެހެން މީހުން ހައްޔަރު ކުރުމަށް ޤާނޫނުގައިވާ އިޖުރާއަތުތަކާ ޚިލާފަށް ފަސޭހައާރުންނަން ލިބިދޭ އިތުރު އިމްތިޔާޒެއް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ މާއްދާއެއްކަމެވެ. މި މާއްދާގައި އޮންނަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

"(ހ) ޖިނާއީ ކުށެއް ކުރިކަމަށް ހިތްހަމަޖެހޭ ބާވަތުގެ ހެކި ލިބިގެން ނޫނީ، ފަސޭހައާރުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ތެރޭގައި ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިގެން ނުވަތަ އެ ނޫންވެސް ބާވަތެއްގައި ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިގެން ފަސޭހައާރުކަމުގެ ހައްޔަރުކުރެވޭނީ އެ ފަސޭހައާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކޯޓުއަމުރަކާ މެދު ކޯޓުއަމުރަކާ އެ ކޯޓުގައި އެދޭނީ އެ މަޖްލިހުގެ ތެރެއިން ފަރާތްތަކާ ދިމާވީ ޤާނޫނުގެ ތަޙުޤީޤް ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، އެއީ އެކަށީގެންވާ ކަމެއްކަމަށް ތަޙުޤީޤް ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭނެއެވެ."

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ބާވަތްތެއްގައި، ހައްޔަރު ކުރެވޭނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަސޭހައާރުކުރުމުގެ ކުރުގައިވާނަމަ، އެކަމާ ހައްޔަރުކުރުމަށް އެ ކޯޓުގައި ބޭނުން ވާނަމަ ފަސޭހައާރުންގެ އަމުރަކުން ކުރާ އަމުރަކަށެވެ."

14\. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި މީހަކު ހައްޔަރުކުރުމަށް ބޭނުންވަނީ ދެ ކަމަކުންކަށް އެއްކަމެވެ. ފުރަތަމަ ކަމަކީ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދީފައިވާ ކޯޓު އަމުރަކެވެ. ދެވަނަ ކަމަކީ، ކުށެއް ކުރާ ކަމަށް، ނުވަތަ ކުށްކުރިކަމަށް ނުވަތަ ކުރަން އުޅޭކަމަށް ބެއްދިއަށް ފެބްރުކުރާވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ނުވަތަ ހެކިތަކެވެ.[2]

[2] މި ކަމުގެ ތަފްސީލު ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 40 ވަނަ މާއްދާއާއި 41 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ. ނަމަވެސް، މި މަސްއަލައިގެ ހާލަތު ހިނގައިދިޔަ، މި ޤާނޫނަކީ އަމަލުކުރަން ފެށިފައިވާ ޤާނޫނެއް ނޫނެވެ.

15. އަދި މި ބަޔާންކުރެވުނު ހާލަތްތަކުގައި ހުންނަންޖެހޭނީ މިންވަރަކީ އެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ނޫނެވެ. އަދި އެ ފަދަ ހާލަތު ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރަކީ ތުހުމަތު ކުރެވުނު ކަން އެމީހަކު ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ނުވަތަ ބުރަވާ މިންވަރެވެ.[3] އެހެނީ މި މަރުހަލާއަކީ ހެއްކާއި ދަލީލު އެއްކޮށް ދައްކާ ކުރުމުގެ މަރުހަލާ ފެށުމަށް ކުރިން ހުރި މަރުހަލާއެވެ.

16. އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކުރުމުގެ ހާދިސާގައި އޭނާ ކުރާ ކުރަމުންދާކަމަށް އެވަގުތު އެ ތަނުގައި މަސައްކަތް ކުރަމުންދިޔަ ފުލުހުންގެ ބައިތިއަން ފޮރުވާ ކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތްކަން ނުވަތަ ނުންކަމަށް ބެލޭނެ، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން، ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

16.1- މި ހާދިސާގައި އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރު ކުރެވުނީ 2016 މެއި 28 ވަނަ ދުވަހުގެ 00:49 ހާއިރުކަންހާއިރު ގައެވެ.[4]

16.2- މި ހާދިސާގައި އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހައްޔަރުކުރި ފަރާތް މަސްތުވާތަކެތި އަލްފާއިލާކަމަށް ބަލައިލާ ރަސްމީ ފުރާޖެއް އެކަށީގެން ފުލުހުންނަން ފެނިފައިވާކަމެވެ.[5] މީގެ އިބްރާހީމް ރަޝީދު އެ ފަރާތް މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅޭކަމަށް ބެލިޔަސް ގޮތަށް ކުރެވޭފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްވެއެވެ.

---

[3] މީގެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގައިވެސް މި މަރުހަލާގައި ހުރި ހެންނަންޖެހޭނީ ކަމަށް ބާރުއަޅާ މިންވަރެވެ.

[4] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު TD091468 ކޭހުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރުމާ މެދުން ބަންދުކުރިއިރު 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިކޮށް ޕޮލިސް މޮޅުސަރ ހުޅުހެޅިފައި މެއިކެއްވާ މިކަން އެނގެއެވެ.

[5] ހާދިސާ ހިނގިތާރީޚުގައި 28 މެއި 2016 ގައި ހުރި ޕޮލިސް ލާންޗް ކޮލިޓީއް މިއެއް އިބްރާހީމް އަދި ޕޮލިސް ސަރޖަންޓް އަބްދުﷲ ޝާހިން ތަނެވެ ދެފަރާތް ބައްޔަން މިކަން ސާފުވެއެވެ.

16.3- މި ހާދިސާގައި އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤު މަސްއޫލުވާފަރާތުގެ ބޭނުންކޮށްގެން ހުރިހާ ނުވަތަ ޝޫނުކަށް ބެލުމަށްޓަކައި އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤުގެ ކޯޓަކުމްދާރަކާއި ނުވަތަ ފުލުހުން މަސައްކަތް ކުރުމުން އެ ތަކާއި ދިނުމަށް އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤުވަނީ އިންކާރު ކޮށްފައެވެ.

17. މަޖިލީހާއި ވަކިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ތަޢާރަފުކޮށްދީފައިވާ ބަޔާނުގައި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤު ހިއްސާކުރުމަށް ހުށަހަޅައިދިޔަ ސަބަބަކީ ނެތެވެ. އެހެނީ އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤު "ހިފެހެއްޓުމަށް" ކުރެވޭ ކަމުގެ ދިނުމެވެ. އަދި ތަޙްޤީޤު ކުރެވިފައި ކުރީން އިތުރަށް ބޭނުން ލިބިދޭ ކަމަށް (ޤާނޫނީ ކަމަކާއި ނުކުތާތަކުގެ 16.2 އަދި 16.3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްއޫލުވާފަރާތުގެ އަމާޒެއް ފުރުޞަތެއް ދެއްވާފައި، ކުރެވޭނެ ގަރާރުގެ ދިނުމަށް އިންކާރު ކުރުން) އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤުގެ ފަރާތުން ފުރިހަމަ ވެސްފައެވެ. ފަހެ، މިއީ، ޖިނާއީ ޤަޟިއްޔާ ހަމަޖެހުމަށް ކުރާ ހަރަކާތްތަކުގައި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތު އެ ޖިނާއީ ދިފާޢުގެ ހަރަކާތް ކުރުމުގައި އަސާސަކަށް ނެގެވޭނެ ކަމެވެ.

18. ފަހެއްނު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 (29 މެއި 2016) އަމުރުން އިބްތިދާއީ ތަޙްޤީޤު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ކަމަށް އަހުލުންނަށް ނުފެނެއެވެ.

އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ބަންދުގެ މުއްދަތާ ގުޅޭ މައްސަލައެއް ނިންމުން

19. ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ޤާނޫނުގެ އުޞޫލުން ކުރެވޭ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ބަންދާގުޅޭ ނިންމާ ނިންމުންތަކާ ގުޅޭ މައްސަލައެއް އިސްތިޢުނާފު ކޯޓުތަކުން ނިންމުމުގައި ބަންދުގެ އަމުރުގެ މަޤްޞަދު ހާސިލުވާނޭހެން އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމާނެފަދަ ގޮތަކަށް މި މައްސަލަ ނިންމައި ދިނުމަށް އެދިފައިވެއެވެ.

20. ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ބަންދާމެދު ދަށު މަޙްކަމާގެ ކާޒީބަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާ ގުޅިގެން ކުރާނެ އިސްތިއުނާފީ ދަރަޖާތަށް ކަނޑައެޅޭ ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމުމަށް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަކަށް ލާޒިމުކުރުވާނީ ޤާނޫނީ އިރުގެ ތެރެއިން ދައުލަތުގެ މަޖިލީހަށެވެ. އެހެން ނަމަވެސް މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތައް ނިންމުމުގައި މައްސަލަތަކުގެ ޒުލްމެއްނުވާގޮތަށް ބަލައި އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމުމަށް ބާރުއަޅަންވާނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢަ. އަޒްމިރަލްދާ ޒާހިރުގެ ރައުޔު

21. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މަހާޒު އަލީ ޒާހިރުގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޙުސްނުއްސުޢޫދުގެ ރައުޔު

22. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މަހާޒު އަލީ ޒާހިރުގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންވެ ސަބަބުތައް އެ ގޮތުގެމަތިން ހުރުމާއެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-CR/CHT/2016/183 (29 މޭ 2016) އަމުރުން އިޞްދާރުކުރި ދަސްތޫރު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ގޮތަށް އެއްގޮތްވާކަމަށް ނިންމައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު

95-CR/CHT/2016/183 (29 ޖޫން 2016) އަމުރު ބާޠިލު ކަމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

އަޒްމިރަލްދާ ޒާހިރު | މަހާޒު އަލީ ޒާހިރު (ރިޔާސަތު) | ހުސްނުއްސުޢޫދު